

Lærervejledning til Ret, respekt og rettigheder

Udskoling

 TEMA: En introduktion til en UNICEF Rettighedsskole centreret om temaerne: *Kend dig selv, kend dine rettigheder og kend din Rettighedsskole.*

 MÅL: At eleverne får kendskab til de grundlæggende elementer i Rettighedsskoler, samt at eleverne lærer at sætte det at have rettigheder i relation til sig selv og andre. Bogen har til formål at give elever en forståelse for, hvad en UNICEF Rettighedsskole er samt en bevidsthed om, hvordan det at kende sine rettigheder giver en platform, hvorfra eleverne kan navigere i deres skoledag.

 TIDSFORBRUG: 90 minutter.

 MATERIALER: Klassesæt af "Ret, respekt og rettigheder – din guide til UNICEF Rettighedsskolen", FN's Børnekonvention, post-it og skrivematerialer.

FREM GANGSMÅDE:

Bogen kan enten læses kronologisk eller tematisk - se indholdsfortegnelsen s. 3.

1. Kend dig selv

Læs side 4-5

Artikel 2: *Det er lige meget, hvordan man ser ud – alle skal have det lige godt.* I et minut kan eleverne reflektere over, hvad artikel 2 betyder for dem - både som individuel person og som person i en gruppe. Efterfølgende kan de fortælle deres tanker til deres sidekammerat.

Opfordr eleverne til at anerkende deres sidekammerat - evt. ved at kigge den anden i øjnene og sige "Du er dig, og du er unik".

Tal om, hvad grænser er. Lad eleverne bruge nogle minutter på at tænke over en af deres grænser. Hvor tæt kan du lide at være på andre mennesker? Er der forskel på, om det er en fra din familie eller en fremmed i bussen, som rører ved dig?

2. Kend dine rettigheder

Lad eleverne komme med deres egne bud på, hvad en rettighed er. Hvad vil det sige at have ret til noget? Har alle børn i verden de samme rettigheder?

Læs side 6-9

Er eleverne enige i, at det giver tryghed at kende spillereglerne? Hvordan kan det at kende sine rettigheder give tryghed?

Gennemgå de fire kategorier, som børns rettigheder kan opdeles i. En komplet oversigt over kategorierne findes i idéhæftet side 126.

Hvad betyder det, at alle rettigheder er lige vigtige?

Ansvar

Læs side 10-11

Følger der et ansvar med rettigheder?

Tal om, hvad ansvar betyder. Hvem er ansvarlig for hvilke ting? Hvilke rettigheder kan henholdsvis staten, de voksne og børnene tage ansvar for at få opfyldt?

På en post-it skriver hver elev et konkret eksempel på, hvordan man kan hjælpe andre børn, så de også får opfyldt deres rettigheder. Hæng alle post-it's op på væggen.

Respekt

Læs side 14-15

Hvordan viser du respekt for andre? Tal to og to eller i mindre grupper om, hvordan I vil vise respekt over for hinanden. Hvem respekterer du og hvorfor? Er I enige i udsagnene på side 15? Lad eleverne komme med flere eksempler på, hvordan man viser respekt. Eksemplerne vises som små dramastykker.

3. Kend din Rettighedsskole

Læs side 16-17

Klassecharter

Læs side 18-19

Tal om, hvad et klassecharter er.

Har I allerede et klassecharter så tal om, hvordan det går med at overholde det ting, som I har besluttet jer for. Bruger I det i hverdagen? Hvis ikke, så aftal hvordan I gerne vil bruge det i jeres hverdag. Er der noget ved jeres klassecharter, som kunne være bedre?

Hvis I endnu ikke har lavet jeres klassecharter, så planlæg, hvornår I vil lave det.

Rettighedsrådet

Læs side 20-21

Elevråd og Rettighedsråd er med til at sikre elevinddragelse og medbestemmelse på skolen, og det er derfor vigtigt, at eleverne forstår indholdet og intentionerne ved disse råd.

Ved I hvem fra klassen, som er med i Elevrådet og Rettighedsrådet? Hvornår er det vigtigt, at de voksne lytter til eleverne? Ved I, hvad de to råd laver? Hvis I ikke ved det, så kom med forslag til, hvordan I kan få det at vide. Overvej om I vil invitere en eller flere fra Rettighedsrådet til at komme på besøg i klassen og fortælle om både Rettighedsrådet og Det Nationale Rettighedsråd.

Tal om, hvad eleverne drømmer om kan blive bedre i klassen og i skolen. Er der noget du mangler på din skole for at kunne være mere tryk og mere glad for at gå i skole? Skriv alle forslagene ned, og giv dem videre til Rettighedsrådet.

4. Afslutning

Læs side 22

Opsummer de tre temaer: *Kend dig selv, kend dine rettigheder og kend din Rettighedsskole.*

Tal om, hvad lærere og elever får ud af at gå på en Rettighedsskole. Er der noget, som kunne være bedre i Rettighedsskolen?

Opfordr eleverne til, at de i dag kan prøve at fortælle en anden elev om rettighederne. Øv jer i at vise respekt for andre børn og voksne.

Uddybende øvelser

Bogens tre temaer kan uddybes med øvelser fra idéhæftet "UNICEF Rettighedsskole", som sidetallene henviser til. Øvelserne findes også på læringsportalen.

Kend dig selv:

- **Frihed, Fred og Identitet** (side 88)

Kend dine rettigheder:

- **Rejsen til en fremmed planet** (side 56)
- **Film - Mit liv** (side 94)
- **Dansk - fremstilling** (side 82)
- **Udsat** (findes kun på læringsportalen)

Kend din Rettighedsskole:

- **Klassecharter** (side 20)